

брак с “coemptio” – форма на брак в Римската империя, при която момичето преминава от властта на баща си под властта на pater familias в семейството на своя съпруг. По този начин се купува не самата булка, а “честта на булката” и с получаването на правото върху нея се гарантира правото на съпруга да причисли бъдещите деца към рода си¹⁵⁷.

Осъществяването на брак чрез “купуване на булка” е единствено в прерогативите на родителите. То демонстрира тяхната власт и неоспорим авторитет. Някои изследователи откриват известни отлики в това отношение между отделните групи. Така например Ал. Пампоров отбелязва, че за разлика от “кардарашите” “калайджес”¹⁵⁸ искат съгласието и на булката. Предвид факта, че става въпрос за информация на респонденти – наши съвременници, по-вероятно отликата се дължи именно на онези нови елементи, които навлизат в живота на традиционното циганско семейство под влияние на взаимодействията му с другите етнически общности и на обективно променящите се условия. Освен това и в самата общност съществува практика родителите да се съобразяват с желанието на децата си при брачния избор. Това се прави при т.нар. бракове чрез “искане”, когато изборът е на младите, а родителите дават съгласието си и бракът се осъществява чрез договаряне между двата рода¹⁵⁹.

Договарянето (“сговор”) между двата рода е друг начин да се осъществи брак. Това е най-разпространената практика в циганската общност, тъй като се среща при почти всички групи. Разлика има предимно в практиката да се плаща или не откуп, в размера и формата на откупа. Така например “фичерите”, “градешките цигани” и др. нямат обичай да плащат за булката. При някои представители

¹⁵⁷ Пампоров, А. Ромското всекидневие в България. – [www.imir-bg.org/imir/books/Pamporov Roma everyday life 2006.pdf](http://www.imir-bg.org/imir/books/Pamporov%20Roma%20everyday%20life%202006.pdf), с. 124–126.

¹⁵⁸ Ал. Пампоров класифицира “калайджес” като равностойна на останалите метагрупи. Въз основа на някои признаци (напр. еднаква роднинска терминология) той поставя в групата “калайджес” локални обединения от Северна България и Благоевградския регион и така обособява три вътрешногрупови подразделения – мизийски, македонски и тракийски.

¹⁵⁹ Марушиакова, Е., В. Попов. Циганите в България. С., 1993, с. 182.